

การพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีสอน 5 E
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกุมภวาปี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2

THE DEVELOPMENT OF CRITICAL READING FOR THAI BY USING THE 5 E
MODEL OF MATTAYOM SUKSA 4 STUDENTS IN KUMPAVAPI SCHOOL
UNDER THE OFFICE OF UDONTHANI EDUCATIONAL SERVICE AREA 2

มลิสา สดสุขชาติ (Malisa Sotsuchad)*

ดร. สถาพร ชันโต (Dr. Sathaporn Khanto)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงทดลองวิชาภาษาไทยของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีสอน 5E ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีสอน 5E เรื่อง มอม เรื่องสายใยธรรมชาติคือสายใยแห่งชีวิต และเรื่องนิราศพระบาทโดยมีคะแนนและจำนวนผู้เรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 2) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยโดยมีคะแนนและจำนวนผู้เรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยคือผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนกุมภวาปี สังกัดสำนักงานการศึกษาอุดรธานีเขต 2 จำนวน 45 คน ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) กิจกรรมการสอนวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีสอน 5E 2) ทักษะการอ่านวิเคราะห์ 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 4 ประเภทคือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 13 แผน 2) แบบวัดทักษะการอ่านวิเคราะห์แบบปรนัยจำนวน 60 ข้อ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งปรนัยและอัตนัยจำนวน 60 ข้อ 4) แบบบันทึกของผู้วิจัย และผู้ร่วมวิจัย รูปแบบการวิจัยเป็นแบบทดสอบหลังเรียนหนึ่งครั้ง (One-Shot Case Study) ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2550 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทยเรื่องมอม เรื่องสายใยธรรมชาติคือสายใยแห่งชีวิต และเรื่องนิราศพระบาททั้ง 3 เรื่องนักเรียนทุกคนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70

คำสำคัญ : รูปแบบการสอน 5E การอ่านวิเคราะห์ วิชาภาษาไทย

Keywords : The 5 E Model, Critical Reading, Thai Language

* นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องมอม เรื่องสายใย
ธรรมชาติคือสายใยแห่งชีวิต และเรื่องนิราศพระบาทหลังจากทดสอบแล้วทั้ง 3 เรื่อง มีนักเรียนจำนวน
42 คนคิดเป็นร้อยละ 93.33 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70

ABSTRACT

This research was an experimental research. It was the study of Thai Language of Mathayom sukka 4 Students by using 5E. The objectives of the study were: 1) to develop reading skill in Thai Language by using 5E teaching technique in "Mom, Natural Link is the link of life and Niras Prabat". The scores and number of students passing criterion was 70%, and 2) to develop learning achievement of Thai Language with the scores and number of students passing criterion as 70%. The samples were 45 Mathayom sukka 4/3 Students who were studying during the first semester of 2007 school year. The variables included: 1) the teaching activity in Thai Language by using 5E teaching technique, and 2) critical reading in Thai Language Subject 3) learning achievement. There were 4 kinds of instruments: 1) eleven learning management plans, 2) sixty items of multiple choices of the critical reading test, 3) sixty items of choices learning achievement test. 4) The record form of the researcher and co-researcher. The research design was One-Shot Case Study. The duration of data collection started from June to August 2007. Data were calculated by using the statistics as Mean, Standard Deviation, and Percentage. The research findings found that the skill development of critical reading in Thai Language Subject in "Natural Link" and "Niras Prabat" total of 3 topics, all students passed criterion as 70%. For the learning achievement in Thai Language Subject, found that learning achievement in "Mom" and "Niras Prabat" after the testing, total 42 students as the specified criterion as 93.33%, passed criterion as 70%.

1. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็น
สมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็น
เอกภาพ มีส่วนสำคัญ ในการสร้างสรรค์ความ
เจริญก้าวหน้าของชาติ ภาษาไทยยังเป็นเครื่อง
มือในการรับและถ่ายทอดวัฒนธรรม ค่านิยม
คุณธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์จากคนรุ่นก่อน

และค่านิยมบางประการที่ไม่เหมาะสมก็ใช้ภาษา
เป็นเครื่องมือในการโน้มน้าวใจและชี้แนะให้เห็น
โทษของเจตคติหรือค่านิยมที่ไม่เหมาะสม ภาษา
จึงเป็นเครื่องมือของ "การศึกษา" ถ่ายทอด
และสืบต่อวัฒนธรรมค่านิยมที่ต้องการให้ผู้เรียน
เกิดการเรียนรู้ ประพฤติปฏิบัติตามเพื่อให้
ทัดเทียมต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ส่วน
ในด้านวัตถุ วิทยาการ เทคโนโลยีและสังคม

ปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ในการจัดการศึกษาด้านภาษาไทยเรื่องการอ่านก็ยังมี ความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ ดังนั้นไม่ว่ากาลเวลา เปลี่ยนไปมนุษย์ต้อง “อ่าน” เพื่อช่วยแก้ปัญหา ต่างๆ ให้ตนเองเพื่อส่งเสริมบุคลิกภาพและเพื่อ ความรู้ “ทักษะการอ่านจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ เพราะสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหา ความรู้และการดำเนินชีวิต”

จากพระราชบัญญัติการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้กำหนดจุดมุ่งหมายมาตรฐานการเรียนรู้ด้าน คุณภาพของผู้เรียนช่วงชั้นที่ 4 ไว้ว่าผู้เรียนต้องมีทักษะการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง ผู้เรียนต้องได้ ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น ในปีการศึกษา 2550 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2 ได้กำหนดเป้าหมายไว้ว่า “ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ครูร้อยละ 75 สามารถเปลี่ยนพฤติกรรมการ จัดกาเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเพิ่มสมรรถนะการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งด้าน การอ่าน คิดวิเคราะห์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม พัฒนานวัตกรรมและเป็นโรงเรียนรูปแบบใหม่” (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2, 2550) ฉะนั้นเป้าหมายหลักที่เขตพื้นที่การศึกษา อุดรธานี เขต 2 ต้องการให้เกิดกับครูผู้สอนคือ ครูต้องสอนด้วยกระบวนการที่หลากหลายให้ผู้ เรียนมีส่วนร่วม สามารถพัฒนาทักษะด้านภาษา ไทย สร้างนวัตกรรมจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และสอดแทรก คุณธรรม ส่วนผู้เรียนต้องปรับวิธีเรียนเป็นผู้ ศึกษาค้นคว้าองค์ความรู้ฝึกทักษะปฏิบัติจน สามารถแก้ไขปัญหาได้เพื่อให้ผู้เรียนได้

พัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับวิธีสอนซึ่งมีหลากหลายรูปแบบ ครูผู้สอนในแต่ละกลุ่มสาระต้องตระหนักว่าไม่มี วิธีสอนใดดีที่สุดจะสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ ทั้งหมด และไม่มีวิธีสอนใดใช้ได้ดีที่สุดสำหรับผู้ เรียนทุกคนหรือสำหรับครูทุกคน ดังนั้นครูทุกคน ต้องมีความรู้มีทักษะในวิธีสอนแบบต่างๆ และสามารถใช่วิธีสอนนั้นให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา และความสามารถของผู้เรียน (Joyce and Weil, 1980) จากประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนของผู้วิจัยการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ที่หลากหลายนั้น มีขั้นตอนในการสอนที่ สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้บรรลุ วัตถุประสงค์ได้ดี เช่น วิธีสอน 5E ซึ่งมีนักการ ศึกษากล่าวไว้ว่าเป็นการสอนที่เน้นทักษะ กระบวนการแสวงหาความรู้ที่ช่วยผู้เรียน ค้นพบ ความจริงต่างๆ ด้วยตนเองโดยครูทำหน้าที่คล้าย ผู้ช่วยผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้ มีความ กระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้โดยใช้วิธีการ เดียวกับการทำงานของนักวิทยาศาสตร์ เปลี่ยน แนวความคิดจากการเป็นผู้รับมาเป็นผู้แสวงหา ความรู้ เป็นวิธีสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดเป็นทำ เป็นและแก้ปัญหาเป็นโดยใช้ทักษะ (สุวัฒน์ นิยมคำ, 2531) นอกจากนี้วิธีสอน 5 E มีข้อดี คือทำให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดมากกว่าความจำผู้ เรียนมีโอกาสได้พัฒนาความคิดอย่างเต็มที่ ได้ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมีความอยากรู้ ผู้เรียนมี โอกาสฝึกความคิดและฝึกปฏิบัติทำให้ได้เรียนรู้ วิธีจัดระบบความคิดวิธีแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทำให้สามารถจดจำได้นาน สำหรับปีการศึกษา 2549 ที่ผ่านมา การประเมินคุณภาพจาก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ

การศึกษา (สมศ.) โรงเรียนกุมภวาปีพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยภาพรวมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 44.47 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 50 ส่วนรายวิชาภาษาไทย ท41101 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีผู้เรียนจำนวน 310 คนในด้านการอ่านวิเคราะห์พบว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 50 จำนวน 11 คนคิดเป็นร้อยละ 3.55 (ฝ่ายวิชาการโรงเรียนกุมภวาปี, 2549) อยู่ในเกณฑ์ที่ต้องพัฒนา

จากข้อมูลเบื้องต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะนำวิธีสอน 5E มาใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพราะวิธีสอน 5 E เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงจนเกิดทักษะและองค์ความรู้ด้วยตนเองซึ่งสอดคล้องกับจุดหมายพระราชบัญญัติหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 และยุทธศาสตร์ปีการศึกษา 2550 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุดรธานี เขต 2 ที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนเป็นผู้ใฝ่รู้ ใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง มีทักษะการอ่านวิเคราะห์เป็น และสภาพปัจจุบันผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกุมภวาปีมีผู้เรียนจำนวนมากที่ขาดทักษะการอ่านวิเคราะห์ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะครูสอนวิชาภาษาไทยจึงเลือกวิธีสอน 5E ด้วยผู้วิจัยมีความคาดหวังว่าผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับวิธีสอน 5 E ที่ใช้บทเรียนประกอบด้วยสื่อนวัตกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีส่วนสำคัญสามารถทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทักษะ การอ่าน วิเคราะห์ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2. ปัญหาของการวิจัย

การสอนวิชาภาษาไทย เรื่องมอม เรื่องสายใยธรรมชาติคือสายใยแห่งชีวิต เรื่องนิราศพระบาทโดยใช้วิธีสอน 5 E สามารถพัฒนาด้านทักษะการอ่านวิเคราะห์ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สูงขึ้นหรือไม่

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.1 เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทยโดยวิธีสอน 5E เรื่องมอม เรื่องสายใยธรรมชาติคือสายใยแห่งชีวิต และเรื่องนิราศพระบาทโดยมีคะแนนและจำนวนผู้เรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70

3.2 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยโดยมีคะแนนและจำนวนผู้เรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70

4. วิธีดำเนินการ

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงทดลองเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทยของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่องมอม เรื่องสายใยธรรมชาติคือสายใยแห่งชีวิต และเรื่องนิราศพระบาทโดยใช้วิธีสอน 5 E ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

4.1 กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยในครั้งนี้คือผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 โรงเรียนกุมภวาปี อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 45 คน

4.2 ตัวแปรในการศึกษา

1. กิจกรรมการสอนวิชาภาษาไทย

โดยใช้วิธีสอน 5E

2. ทักษะการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทย

ไทย

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.3 นิยามศัพท์

ในการจัดทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์ที่สำคัญมีรายละเอียด ดังนี้

1) วิธีสอน 5E หมายถึง การจัด

กิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (สสวท.) มี 5 ขั้นตอนดังนี้

1.1) ขั้นสร้างความสนใจ

(Engagement) หมายถึง การนำเข้าสู่บทเรียนโดยการซักถามกระตุ้นหรือท้าทายให้ผู้เรียนสนใจสงสัยใคร่รู้ อยากรู้ อยากเห็นหรือขัดแย้งเกิดปัญหาและทำให้ผู้เรียนต้องการศึกษาค้นคว้า

1.2) ขั้นสำรวจและค้นหา

(Explore) หมายถึง การค้นหาความรู้ของผู้เรียนเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้เรียนต้องการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของตน โดยมีการวางแผนและมีการอภิปรายร่วมกันเพื่อทำความเข้าใจในองค์ความรู้ที่ได้รับ

1.3) ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป

(Explain) หมายถึง การนำเสนอผลงานที่ได้จากการค้นหาพร้อมทั้งอธิบายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจในองค์ความรู้ที่ได้เชื่อมโยงความรู้เดิมกับสิ่งที่ได้เรียนรู้เข้าด้วยกัน มีการอ้างอิงความรู้ประกอบให้เหตุผลอย่างสมเหตุสมผลลงข้อสรุปถูกต้องเชื่อถือได้

1.4) ขั้นขยายความรู้ (Elaborate)

หมายถึง ผู้เรียนได้ขยายหรือเพิ่มความรู้ความ

เข้าใจในองค์ความรู้ที่ได้ให้กว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น

1.5) ขั้นการประเมิน (Evaluate)

หมายถึง ผู้เรียนได้ประเมินความรู้ความเข้าใจทั้งด้านทักษะการอ่านวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจจากองค์ความรู้ที่ได้โดยการวิเคราะห์จากแบบทดสอบ

2) แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง

แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้วิธีสอน 5E จำนวน 3 เรื่องคือเรื่องมอม เรื่องสายใยธรรมชาติคือสายใยแห่งชีวิต เรื่องนิราศพระบาท

3) ทักษะการอ่านวิเคราะห์ หมายถึง

ความสามารถในการอ่านจับประเด็น จำแนกประเด็น วิเคราะห์ และสรุปความจากเรื่องที่อ่านได้

4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง

คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น!

5) แบบทดสอบวัดความสามารถ

ด้านการอ่านวิเคราะห์ หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถในการอ่านจับประเด็น จำแนกประเด็น วิเคราะห์และสรุปความจากเรื่องที่อ่านได้ชนิด 4 ตัวเลือกจำนวน 3 ฉบับเรื่องมอม 20 ข้อเรื่องสายใยธรรมชาติคือสายใยแห่งชีวิต 20 ข้อเรื่องนิราศพระบาท 20 ข้อรวม 60 ข้อ

6) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดของ Bloom ทั้ง 6 ด้านคือ ด้านความรู้ความจำ ด้านความเข้าใจ ด้านการนำไปใช้ ด้านการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ชนิด 4 ตัวเลือกจำนวน 40 ข้อ ชนิดอัตนัย 20 ข้อ รวม 60 ข้อ

7) ผู้ร่วมวิจัย หมายถึง ครูที่สอนวิชาภาษาไทยระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนกุมภวาปี มีหน้าที่สังเกตการณ์ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน และจดบันทึกพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอน พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนตามขั้นตอนวิธีสอน 5E

4.3 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองโดยใช้วิธีสอน 5E ตามรูปแบบของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (สสวท.)

4.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องมอม เรื่องสายใยธรรมชาติคือสายใยแห่งชีวิต เรื่องนิราศพระบาทโดยใช้วิธีสอน 5E จำนวน 13 แผนใช้เวลา 8 สัปดาห์

2) เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติ ได้แก่ แบบบันทึกของผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย

3) เครื่องมือที่ใช้ในการวัดความสามารถทักษะการอ่านวิเคราะห์ ได้แก่ แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านวิเคราะห์ของผู้เรียนรายวิชาภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือกจำนวน 3 ชุดๆ ละ 20 ข้อรวม 60 โดยผ่านการพิจารณาความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ

4) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนวิชาภาษา

ไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือกจำนวน 40 ข้อชนิดอัตร้อยจำนวน 20 ข้อรวม 60 ข้อ ซึ่งหาค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.23-0.80 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.36-0.90 และมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 0.94

4.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 25 มิถุนายน-24 สิงหาคม 2550 ใช้เวลาทั้งสิ้น 8 สัปดาห์โดยผู้วิจัยเป็นผู้ปฏิบัติการสอนและสังเกตกระบวนการเรียนการสอนทำการบันทึกผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนร่วมกับผู้ร่วมวิจัยอีก 1 คน เมื่อดำเนินการสอนจบในแต่ละเรื่องทดสอบผู้เรียนโดยแบบทดสอบท้ายเรื่อง และประเมินผลสัมฤทธิ์เมื่อดำเนินการสอนจบทั้ง 3 เรื่องด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลจากการประเมินหลังสิ้นสุดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 13 แผน และแบบทดสอบวัดความสามารถทักษะการอ่านวิเคราะห์ทั้ง 3 เรื่องมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5. สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทย พบว่าผู้เรียนมีทักษะการอ่านวิเคราะห์เรื่องมอม เรื่องสายใยธรรมชาติคือสายใยแห่งชีวิต เรื่องนิราศพระบาท นักเรียนทุกคนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา

ภาษาไทย พบว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องมอม เรื่องสายใยธรรมชาติคือสายใยแห่งชีวิต และเรื่องนิราศพระบาทหลังจากทดสอบแล้วทั้ง 3 เรื่องมีนักเรียนจำนวน 42 คนคิดเป็นร้อยละ 93.33 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70

อภิปรายผล

1. ทักษะการอ่านวิเคราะห์วิชาภาษาไทย เรื่องมอม เรื่องสายใยธรรมชาติคือสายใยแห่งชีวิต และเรื่องนิราศพระบาทในภาพรวมผลการพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์ทั้ง 3 เรื่องผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 70 ทั้งนี้อภิปรายผลได้ว่า

1.1 วิธีสอน 5E มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย สามารถกระตุ้นผู้เรียนให้มีความกระตือรือร้นเกิดความอยากรู้ตลอดเวลา และกิจกรรมที่หลากหลายนี้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้อย่างอิสระ ได้ฝึกปฏิบัติ ได้ฝึกคิด ได้ค้นคว้า และสืบค้นองค์ความรู้ด้วยตัวผู้เรียนจนสามารถวิเคราะห์เนื้อหาพบข้อคำตอบได้ด้วยตัวเอง สอดคล้องกับ (Suchan, 1998) ที่กล่าวไว้ว่าวิธีสอน 5E เป็นการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้มากกว่าการสอนที่ครูเป็นผู้บอกทั้งหมด และผู้เรียนมีอิสระในการหาความรู้ได้อย่างเหมาะสม

1.2 วิธีสอน 5 E เป็นการจัดการเรียนรู้ที่จัดเป็นกลุ่ม ก่อให้เกิดแรงจูงใจกระตุ้นผู้เรียนเกิดความสนใจในการค้นคว้าหาความรู้ได้อย่างดีเพราะผู้เรียนจะรู้สึกสนุกสนานมีความสุขกับการเรียนรู้สามารถร่วมกิจกรรมได้อย่างอิสระซึ่งกิจกรรมกลุ่มนี้ช่วยให้มีพัฒนาการด้านทักษะการปฏิบัติ เช่น ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีความคิดสร้างสรรค์ กล้าแสดงความคิดเห็นมี

เหตุผล เกิดความมั่นใจในการนำเสนอผลงานมีความมั่นใจในตนเอง

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องมอม เรื่องสายใยธรรมชาติคือสายใยแห่งชีวิต และเรื่องนิราศพระบาท ในภาพรวมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 3 เรื่องผ่านเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 70 ทั้งนี้อภิปรายผลได้ว่า

2.1 ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอน 5 E ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตัวอย่างอิสระรู้จักกระบวนการคิด สามารถจับประเด็นเนื้อหา จำแนกเนื้อหา วิเคราะห์ได้ ประเด็นเนื้อหาที่สำคัญที่สุดและเขียนสรุปได้อย่างมีเหตุผล ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดทักษะมีความมั่นใจไม่เครียดไม่เบื่อหน่าย และอยากเรียนรู้อย่างต่อเนื่องได้ฝึกความคิดอย่างเต็มที่ ได้เรียนรู้วิธีแสวงหาความรู้ทำให้จดจำได้นาน ซึ่งสอดคล้องกับ (ภพ เลหาไพบูลย์, 2534) ซึ่งกล่าวไว้ว่า การที่ผู้เรียนมีโอกาสฝึกคิดและฝึกปฏิบัติ ทำให้ได้เรียนรู้จัดระบบความคิดและวิธีแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

2.2 วิธีสอน 5E มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย สามารถกระตุ้นผู้เรียนให้มีความกระตือรือร้นเกิดความอยากรู้ตลอดเวลา และกิจกรรมที่หลากหลายนี้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้อย่างอิสระจนสามารถวิเคราะห์วินิจฉัยเนื้อหาจากการอ่านและพบข้อคำตอบได้ด้วยตัวเอง

2.3 วิธีสอน 5E เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดเป็นกลุ่ม ก่อให้เกิดแรงจูงใจกระตุ้นผู้เรียนเกิดความสนใจในการค้นคว้าหาความรู้ได้อย่างดี เพราะผู้เรียนจะรู้สึกสนุกสนานกับการเรียนรู้ สามารถร่วมกิจกรรมได้

อย่างอิสระซึ่งกิจกรรมกลุ่มนี้ช่วยให้มีพัฒนาการด้านทักษะการปฏิบัติ เช่น ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้มีโอกาสแสดงออกด้านความคิดสร้างสรรค์ นอกจากนี้กิจกรรมกลุ่มยังส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือเกื้อกูลกันกล้าตอบคำถามอย่างมีเหตุผลและเกิดความมั่นใจในการนำเสนอผลงานมีความเชื่อมั่นในตนเอง สอดคล้องกับ (จิรัฐพงศ์ สุมมะ, 2545) ได้ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการวิธีสอน 5 E โดยการเสริมแบบฝึกหัดและเกมการแข่งขันเป็นทีมผลการวิจัยปรากฏว่าผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้รับการสอนวิธี 5E โดยการเสริมแบบฝึกหัดและเกมการแข่งขันเป็นทีมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์สูงกว่าก่อนการสอนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001

6. ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1) ในการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนควรปฐมนิเทศผู้เรียนให้ชัดเจนในเรื่องการจัดกิจกรรมแบบ 5 E

1.2) ควรเพิ่มเวลาให้เพียงพอจากแผนการจัดการเรียนจำนวน 13 แผนใช้เวลา 8 สัปดาห์เพิ่ม เป็น 9 สัปดาห์

2) ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยสภาพปัญหาการอ่านวิเคราะห์ของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น เพื่อนำไปพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการอ่านของผู้เรียนต่อไป

7. เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **แนวทางประเมินผลด้วยทางเลือกใหม่**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2545). **การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2548). **การวัดและประเมินผลอิงมาตรฐานการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2544). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2544**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จิรัฐพงศ์ สุมมะ. (2545). **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้รับการสอนแบบ 5 E โดยการเสริมแบบฝึกหัดและเกมการแข่งขันเป็นทีม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- 154
- จิระพรรณ ขุนจันทร์. (2542). การเปรียบเทียบผลของการสอนด้วยวิธีการสอนแบบ 5 E โดยใช้กิจกรรมแบบไม่กำหนดแนวทางกับแบบกำหนดแนวทาง ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ฝ่ายวิชาการโรงเรียนกุมภวาปี. (2549). สรุปรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย. อุดรธานี: โรงเรียนกุมภวาปี อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี.
- ฝ่ายแผนงาน. (2550). แนวทางการดำเนินงานในปี 2550. อุดรธานี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อุดรธานี เขต 2
- ภพ เลาทไพบุลย์. (2534). แนวการสอนวิทยาศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุวัฒน์ นิชมค้ำ. (2531). ทฤษฎีและทางปฏิบัติในการสอนวิทยาศาสตร์แบบ 5 E . กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เจเนอรัลบุคส์เซ็นเตอร์.
- Bloom, B.S. (1971). *Handbook on Formative and Summative Evaluation of student Learning*. New York: McGraw-Hill.
- Clark, H.L. and I.S. Starr. (1981). *Secondary School Teaching Method. 3. Ed.* New York : The Macmillan Publishing.
- Joyce, B. and Weil, M. (1998). Advance Organizers Improving The Effectiveness of Lectures and Other Presentation. *In Model of Teaching*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall Inc.
- Suchman, R.J. (1998). *Developing Inquiry*. Chicago: Science Research Association.